

# TRADICIONALNI JAPONSKI PLES

# NIHON-BUYŌ



z Rankōjem  
Fujimo  
in Takako  
Sakurai

Narodni dom  
Maribor  
21. 11. 2022  
ob 19.30



Vse ogrebe organizirajo Japančice v Sloveniji



JAPAN FOUNDATION

## Rankō Fujima 藤間蘭黃氏

Družina Fujima se že več generacij ukvarja z japonskim plesom, zato je bil Rankō vse od svojega petega leta pri babici Fujiko Fujima, ki je veljala za živeči nacionalni zaklad Japonske, in mami Rankei deležen učnih ur plesa. Prvi odrski nastop je imel pri šestih letih, pri šestnajstih pa je že postal mojster šole Fujima. Študiral je »nagautou«, japonsko dolgo pesem, gledališče Noh, glasbeno spremljavo in čajni obred. Prejel je mnoge nagrade, kot so Nagrada ministra za izobraževanje, kulturo, šport, znanost in tehnologijo za umetnost, nagrada japonske umetniške akademije, častno odlikovanje na vijoličnem traku, ki ga prejmejo posamezniki, ki so bistveno prispevali k akademskemu in umetniškemu razvoju Japonske, agencija za kulturo pa ga je imenovala tudi za Kulturnega odposlance Japonske.

Predstavljena bodo tri dela, izvedena v edinstveni obliki japonskega plesa »suodorii«, pri kateri plesalec ne nosi lasulje, kostuma ali drugih oblačil, s pomočjo katerih bi predstavljal določeno vlogo. Deli »Matsu no ōkina« in »Miyakodori« je koreografirala Rankōjeva babica Fujiko, »Henshin« ali Preobrazba pa je plesna priredba Kafkovega istoimenskega romana.

Predstavo bo povezovala Takako Sakurai, plesna kritičarka, rojena v Osaki, ki se je izobraževala na Ruski državni univerzi za gledališko umetnost. Piše za časopis Nikkei, revijo Dance in druge ter s svojim delom aktivno sodeluje v 38 državah.



## MIYAKODORI- ČRNOGLAVI GALEB

Miyakodori je črnogлавi galeb, ki živi ob reki Sumida. To skladbo spreminja ples, ki prikazuje pokrajino reke Sumida v mestu Edo, čajanke in bankete na ladjah, ki plujejo mimo, moč, ki je potrebna za raztovarjanje velikih ladij, in druge vtise. V ljubezenskem prizoru v drugi polovici plesalec, kot je značilno za tradicionalni japonski ples Nihon-buyō, igra moško in žensko vlogo. To je delo, prepojeno z melanolijo, ki ljudem v modernizirani dobi Meiji obuja spomin na obdobje Edo.

## MATSU NO ŌKINA - STAREC IN BOR

»Matsu« pomeni bor, »ōkina« pa na splošno pomeni starca, a je beseda poznana tudi kot

naslov igre Noh, ene od tradicionalnih japonskih uprizoritvenih umetnosti. Pesem je napisal in uglasbil Shojira Kineya III., mojster »nagaute«, zvrsti japonske glasbe. Sredi 19. stoletja, ko je skladatelj obiskal rezidenco svojega premožnega prijatelja Yasuhike Matsunage, ga je pokrajina njegovega veličastnega vrta tako globoko ganila, da je dobil navdih za ustvarjanje. Prva polovica skladbe govori o lepoti dreves v »Manjuenu«, vrtu okrog Matsunagove rezidence, in veličastnem pogledu na goro Fuji, ter to primerja s sublimnostjo zgoraj omenjene igre Noh, v drugi polovici pa prikazuje še borovce na vrtu, tekočo vodo in padajoče listje.

## PREOBRAZBA - HENSHIN

Trgovski potnik se nekega jutra zbudi in ugotovi nekaj grozneg - preobrazil se je v velikanskega hrošča. Družino zajame panika. Mlajša sestra mu prinaša njegovo najljubšo hrano, a on bi raje jedel smeti, saj je žuželka. Obišče ga nadrejeni, ki mu oče ne more preprečiti vstopa v sobo, kjer počiva hrošč. V sklepnom dejanju oče vanj vrže jabolko in hrošč pogine. Družina žaluje, a kmalu začutijo olajšanje in njihovo življenje se vrne na stare tire.

Človeka, ki se spremeni v hrošča in ljudi okoli njega upodablja plesalec sam, pri čemer kar najbolj izkorisča značilnosti japonskega plesa Nihon-buyō. Bartokova klavirska glasba spremeni literarno delo v japonski ples.

